

Krāslavas novads

*Apstiprināts Krāslavas novada pašvaldības
2021. gada 28. oktobra sēdē
(prot.Nr.9, 22§)*

Krāslavas novada attīstības programma 2019.—2025. gadam

ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBAS UN KONTROLES KĀRTĪBA

1.redakcija

*Krāslavas novada pašvaldība
2021, Krāslava*

Saturs

Ievads	3
1. Uzraudzības sistēma.....	4
2. Uzraudzības rādītāji	5
2.1. Teritorijas attīstības rādītāji.....	5
2.2. Iznākumu attīstības rādītāji	6
2.3. Politikas rezultātu rādītāji.....	9
3. Uzraudzības pārskata sagatavošana	10
4. Attīstības programmas ieviešana	12
5. Attīstības programmas aktualizācija	13

Ievads

Krāslavas novada attīstības programma 2021.–2027. gadam (turpmāk – Attīstības programma) ir Krāslavas novada pašvaldības izstrādāts teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurā noteiktas vidēja termiņa prioritātes un rīcības, kuras pašvaldība apņēmusies īstenot novada ilgtspējīgas, integrētas un koordinētas attīstības nolūkos. Attīstības programma ir pamats pašvaldības rīcību un investīciju mērķtiecīgai plānošanai, valsts atbalsta plānošanai vietējā līmenī, kā arī vietējo un ārvalstu investīciju piesaistei. Tajā analizēta esošā situācija novadā, darba grupās izstrādāta SVID analīze, stratēģiskā daļa ar konkrētiem stratēģiskajiem mērķiem un rīcībām to sasniegšanai, sastādīts investīciju plāns un noteikti uzraudzības un novērtēšanas mehānismi.

Dokuments sastāv no 5 daļām:

1. Pašreizējās situācijas raksturojums un analīze (informatīvs materiāls);
2. Stratēģiskā daļa;
3. Rīcības plāns;
4. Investīciju plāns;
- 5. Īstenošanas uzraudzība un kontroles kārtība.**

Atsevišķi tiek gatavots Pārskats par Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2037.gadam un Attīstības programmas 2021. – 2027. gadam izstrādes procesu un sabiedrības iesaistīšanos.

Attīstības programma izstrādāta, ievērojot Krāslavas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju līdz 2037.gadam (turpmāk – IAS). Attīstības programmai un IAS veicama kopīga uzraudzības novērtēšana.

Attīstības programmas īstenošanas un plānošanas procesā būtiski ir izveidot un izpildīt tās uzraudzības sistēmu.

Uzraudzības sistēma palīdz izvērtēt Attīstības programmā plānoto novada attīstību, īstenošanas rezultātus, to iznākumus un ietekmi, kas radīta ilgākā laika griezumā.

Uzraudzības sistēmai jābūt sistemātiskai rīcību, resursu un rezultātu pārbaudei. Tā ietver uzraudzības sistēmas uzdevumus, procesu un uzraudzības elementus.

Dokuments sagatavots saskaņā ar labo praksi telpiskās attīstības plānošanā un attīstības plānošanas principiem. Ievēroti spēkā esošie normatīvie akti, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas metodiskie ieteikumi “Vadlīnijas pašvaldību ilgtspējīgas attīstības stratēģiju izstrādei” (2021.gada 10.marta redakcija) (VARAM Metodiskie ieteikumi) sadarbībā ar SIA “Reģionālie projekti”

1. Uzraudzības sistēma

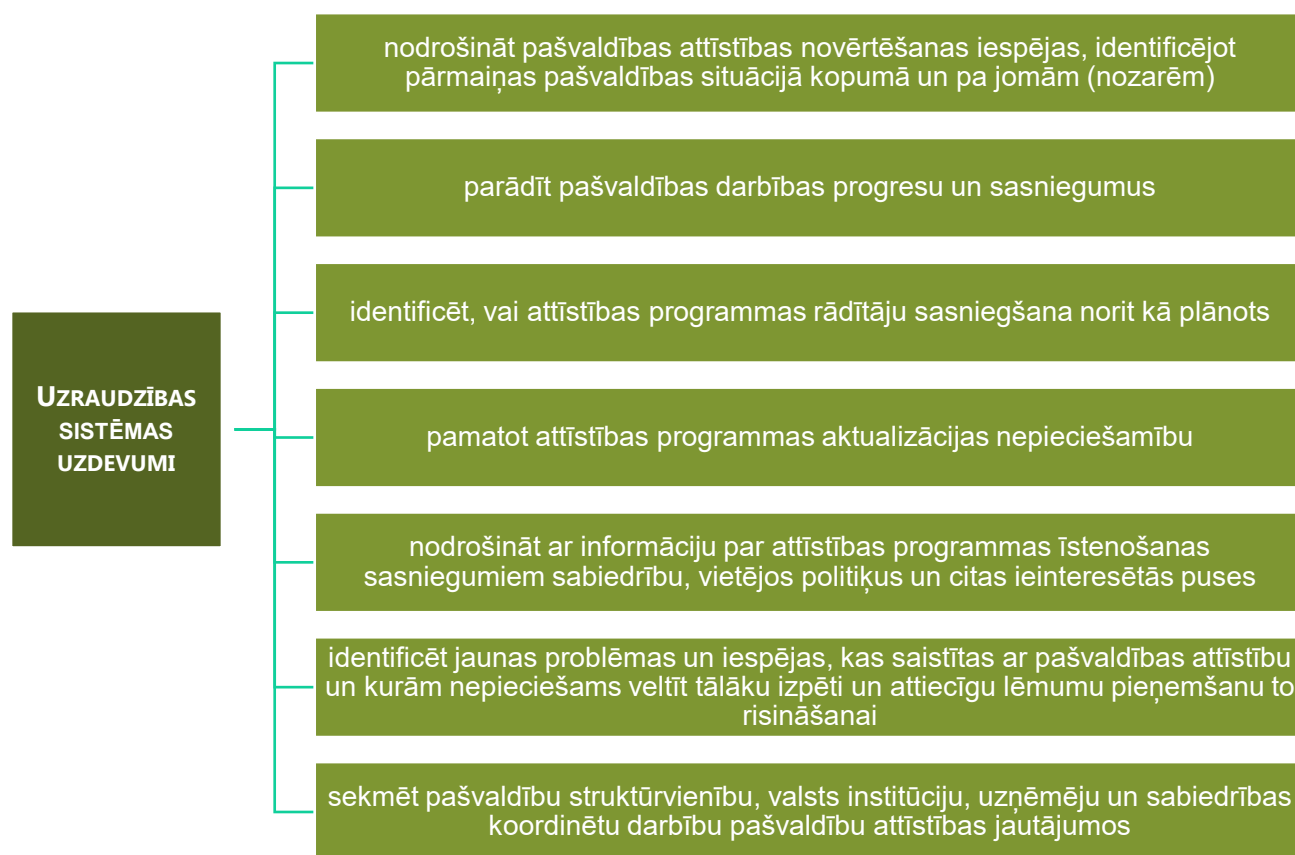
Attīstības programmas uzraudzības sistēmas mērķis ir **nodrošināt iespēju izvērtēt pašvaldības teritorijas attīstību**, kas palīdz sekot līdzi tam, vai norisinās virzība uz stratēģisko uzstādījumu sasniegšanu.

Vienlaicīgi uzraudzības sistēmai jānodrošina attīstības plānošanas procesa **caurspīdīgums**, lai sabiedrība un visas attīstības plānošanā iesaistītas puses varētu sekot līdzi šī dokumenta ieviešanas progresam.

Uzraudzības sistēmas elementi ir:

- 1) Uzraudzības rādītāji (datu bāze),
- 2) Uzraudzības pārskati (īkgadējs uzraudzības ziņojums un 3 gadu pārskata ziņojums),
- 3) Dokumenta ieviešanas process,
- 4) Dokumenta aktualizācijas process.

Uzraudzības sistēmas uzdevumi norādīti Attēlā Nr.1.

Attēls 1. Attīstības programmas uzraudzības sistēmas uzdevumi

2. Uzraudzības rādītāji

Uzraudzības sistēmu veido trīs veida rādītāji:

- 1) teritorijas attīstības galvenie rādītāji;
- 2) iznākuma rezultātu rādītāji;
- 3) politikas rezultātu rādītāji.

Kombinējot šo rādītāju analīzi, iespējams nodrošināt sekmīgu dokumenta ieviešanas uzraudzības procesu.

Rādītājus pašvaldība var papildināt pēc nepieciešamības, veicot uzraudzības pārskatu sagatavošanu. Esošie uzraudzības rādītāji ir sagatavoti, ievērojot principus: pietiekams pārklājums un līdzsvars, vienkāršība un atbilstība (definējot kritērijus prioritārajām jomām).

2.1. Teritorijas attīstības rādītāji

Teritorijas attīstības galvenie rādītāji ir nozīmīgākie teritoriju attīstību raksturojošie rādītāji, kas noteikti ilgtermiņa attīstības stratēģijā (Tabula Nr.1).

SM 1 Izglītots, radošs un aktīvs iedzīvotājs			
Rādītājs	Bāzes gads	Bāzes indikators¹	Ilgtermiņā sasniedzamais rezultāts
Deklarēto iedzīvotāju skaits	2021.	23 624	Ne mazāk kā 18 000
Demogrāfiskā slodze	2020	616	600
Izglītojamo skaits vispārējās izglītības iestādēs	2020./2021.m.g.	1851 ²	1700
SM 2 Dzīvei, darbam un atpūtai pievilcīga vide un infrastruktūra			
Rādītājs	Bāzes gads	Bāzes indikators³	Ilgtermiņā sasniedzamais rezultāts
Asfaltēti autoceļi (t.sk.ielas) (%)	2021.	valsts autoceļi – 38 % pašvaldības ceļi un ielas - 62%	valsts autoceļi – 50% pašvaldības ceļi un ielas - 70%

¹datu avots – Iedzīvotāju reģistrs un "Krāslavas novada attīstības programma 2012. – 2018.g." (izstrādātājs – Krāslavas novada pašvaldība 2012.g.)

² Datu avots - Avots: www.raim.gov.lv

³ VAS „Latvijas valsts ceļi” un Krāslavas novada pašvaldības dati

Centalizētu ūdensapgādes un notekūdeņu savākšanas pakalpojumu pieejamība apdzīvotajās vietās (% iedzīvotāju)	2021.	60-80%	70-90%
SM 3 Uzņēmējdarbību atbalstoša vide			
Rādītājs	Bāzes gads	Bāzes indikators	Ilgtermiņā sasniedzamais rezultāts
Teritorijas attīstības indekss	2020.	-0,90 ⁴	pozitīvs
Pašvaldības budžeta ieņēmumi	2020.	32,5 milj. EUR ⁵	pieaug
Bezdarba līmenis	2021.	13,1% ⁶	samazinās
Ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits	2021.	1140 ⁷	pieaug
Tūristu skaits gadā	2021.	17 000	pieaug

2.2. Iznākumu attīstības rādītāji

Sasniedzamie iznākuma rādītāji vidējā termiņa prioritātēm (Tabula Nr.2):

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērķis	Bāzes gads	Pašreizējā vērtība	2030. gadā sasniedzamais rezultāts	Datu avots
VTP 1 Kvalitatīvu un pieejamu pakalpojumu attīstība dažādām mērķa grupām, gudras pārvaldes, informācijas tehnoloģiju un iedzīvotāju līdzdalības attīstība						
1.	Ilgtermiņa migrācijas saldo	VTP1	2021	-83	- 70	CSP/PLMP
2.	Kvalitatīvas, dažādu līmeņu izglītības nodrošināšana	VTP1	2021	20 pirmsskolas, vispārējās, profesionālās un speciālās izglītības programmas	Vismaz 20 pirmsskolas, vispārējās, profesionālās un speciālās izglītības programmas	Pašvaldība
3.	Amatiermākslas kolektīvu skaits	VTP1	2021	20 kolektīvi	Vismaz 20 kolektīvi	Pašvaldība
4.	Bibliotēku skaits	VTP1	2021	Ir katrā novada pagastā	Ir katrā novada pagastā	Pašvaldība

⁴ 25.05.2010. MK noteikumi Nr.482 "Noteikumi par teritorijas attīstības indeksa aprēķināšanas kārtību un tā vērtībām", dati par 2020. gadu Aglonas, Dagdas un Krāslavas novados

⁵ Dati:Krāslavas novada domes un Dagdas novada domes 2020.gada publiskais pārskats

⁶ Nodarbinātības valsts aģentūras dati, 6.08.2021., <http://www.nva.gov.lv>

⁷ Lursoft dati, 6.08.2021., www.lursoft.lv

5.	Jauniešu atbalstam (vasaras nodarbinātība, biznesa ideju konkurss, u.c. izmantotie finanšu līdzekļi, EUR/ gadā	VTP1	2021	60 000	Vismaz 70 000	Pašvaldība
6.	Publisko sporta infrastruktūras objektu skaits	VTP1	2021	n	Ir katrā novada pagastā	Pašvaldība
7.	Reģistrēto biedrību un nodibinājumu skaits	VTP1	2021	152	Vismaz 150	UR
8.	Aktīvo biedrību skaits	VTP1	2021	30	40	Pašvaldība
9.	Iedzīvotāju aktivitāte publiskajās apspriedēs	VTP1	2021	Zema	Pieaug	Pašvaldība
10.	Maznodrošināto personu skaits (garantētā minimālā ienākuma saņēmēji)	VTP1	2021	346	300	Pašvaldība
11.	Sociālās palīdzības pabalstiem izlietotie pašvaldības līdzekļi, % no pašvaldības budžeta	VTP1	2021	8	7,5	Pašvaldība
12.	Veselības aprūpes iestāžu skaits, kas ir izvietotas novada teritorijā (vismaz FAP)	VTP1	2021	Katrā pagastā	Katrā pagastā	Pašvaldība
13.	Ģimenes ārstu skaits, kas sniedz pakalpojumus novada iedzīvotājiem	VTP1	2021	14	Ne mazāk par 10	NVD
14.	Pieejami pašvaldības pakalpojumi tuvu iedzīvotājam	VTP 1	2021	Pieejami katrā pagastā klātienē	Pieejami katrā pagastā klātienē vai attālināti	Pašvaldība
15.	Publiski pieejamo bērnu rotaļu laukumu skaits	VTP 1	2021	n	Vismaz +5	Pašvaldība
VTP 2 Viedas un klimatam draudzīgas infrastruktūras, dzīvoajmā fonda un vides kvalitātes attīstība						
16.	Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju skaits	VTP 2	2021	13	Saglabājas	DAP

17.	Energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumi daudzdzīvokļu ēkās, skaits	VTP 2	2021	n	+ 3 ēkas	Pašvaldība
18.	Energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumi pašvaldības iestādēs, skaits	VTP 2	2021	n	+ 20 iestādes	Pašvaldība
19.	Privātmāju būvniecībai izsniegto būvatļauju skaits	VTP 2	2021	n	150	Būvvalde
20.	Savākto šķiroto sadzīves atkritumu daudzums, t	VTP 2	2021	n	250	SIA “Krāslavas nami”
21.	Atkritumu savākšanas/ šķirošanas punktu laukums	VTP 2	2021	1	2	Pašvaldība
22.	Apdzīvoto vietu skaits ar centralizēto ūdensapgādi	VTP 2	2021	25	Vismaz 25	SIA “Krāslavas nami”
23.	Apdzīvoto vietu skaits ar centralizēto siltumapgādi	VTP 2	2021	6	Vismaz 6	SIA “Krāslavas nami”, pagastu pārvaldes
24.	Vietu skaits, kur ir pieejams publiskais Wi-fi	VTP2	2021	25	30	Pašvaldība
VTP 3 Uzņēmējdarbības vides uzlabošana un uzņēmēju aktivitāte						
25.	Latgales SEZ iekļauto uzņēmumu skaits	VTP 3	2021	n	+5	Pašvaldība, LPR
26.	Tūrisma nakšņošanas mītņu skaits	VTP 3	2021	83	90	Pašvaldība
27.	Uzņēmējdarbības veicināšanai revitalizētās degradētās vietas/ teritorijas, skaits	VTP 3	2021	n	5	Pašvaldība

28.	Jaunu uzņēmēju skaits, kas saņēmuši pašvaldības atbalstu	VTP 3	2021	39	50	Pašvaldība
29.	Strādājošo mēneša vidējā bruto darba samaksa, EUR	VTP 3	2021	685	850	CSP, VSAA
30.	Nodarbinātības līmenis (%)	VTP 3	2021	86,9	90	NVA

2.3. Politikas rezultātu rādītāji

Iedzīvotāju aptaujās papildus tiek novērtēta arī pašvaldības administrācijas darbības efektivitāte Attīstības programmas īstenošanā (piemēram, apmierinātība ar vispārējās izglītības pakalpojumu pieejamību un kvalitāti; kanalizācijas un ūdensapgādes pakalpojumu pieejamības un kvalitātes novērtējums u.c.).

Galvenie novērtējuma kritēriji:

VTP1 Kvalitatīvu un pieejamu pakalpojumu attīstība dažādām mērķa grupām, gudras pārvaldes, informācijas tehnoloģiju un iedzīvotāju līdzdalības attīstība

- Vai saglabājas/ pieaug izglītības iespējas un kvalitāte, vai tiek modernizēta izglītības iestāžu infrastruktūra;
- Vai tiek piedāvātas daudzveidīgas kultūras, sporta un atpūtas vietas un pakalpojumi;
- Vai tiek nodrošināti veselības aprūpes pakalpojumi, modernizēts aprīkojums un materiāli tehniskā bāze, piesaistīti kvalificēti speciālisti;
- Vai tiek piedāvāta nepieciešamā sociālā palīdzība un daudzveidīgi sociālie pakalpojumi dažādām iedzīvotāju grupām;
- Vai tiek nodrošināta sabiedriskā kārtība, droša sociālā vide un civilā aizsardzība;
- Vai pašvaldības pārvaldei ir efektīva saziņa un atgriezeniskā saite ar iedzīvotājiem, vai ir pieejami e-pakalpojumi;
- Vai pašvaldībā ir pieejami valsts iestāžu pakalpojumi;
- Vai tiek īstenota novada zīmolvedība un popularizēšana.

VTP2 Viedas un klimatam draudzīgas infrastruktūras, dzīvojamā fonda un vides kvalitātes attīstība

- Vai visā pašvaldības teritorijā tiek sakārtota/ uzturēta ceļu infrastruktūra;
- Vai tiek izmantoti viedie risinājumi tehniskās infrastruktūras attīstībā;
- Vai tiek uzlabots/attīstīts dzīvojamais fonds (tai skaitā tehniskie ūdensvada/ kanalizācijas/ siltuma/ventilācijas pieslēgumi) un veikta dzīvojamo māju teritorijas labiekārtošana;

- Vai tiek ieviesti pasākumi klimata neitralitātes principu un aprites ekonomikas nodrošināšanai;
- Vai tiek attīstīta publiskā ārtelpa, zaļās zonas, dabas teritorijas;
- Vai tiek nodrošināta atkritumu apsaimniekošana un atkritumu šķirošana, izglītoti novada iedzīvotāji.

VTP3 Uzņēmējdarbības vides uzlabošana un uzņēmēju aktivitāte

- Vai notiek sadarbība ar uzņēmējiem,
- Vai tiek attīstīti ceļi un cita tehniskā infrastruktūra, kas saistīti ar uzņēmējdarbību, darba vietu radīšanu un privāto investīciju piesaisti;
- Vai notiek informatīvi un saliedējoši pasākumi novada uzņēmējiem;
- Vai tiek veicināta jauniešu iesaiste uzņēmējdarbībā;
- Vai tiek izstrādāti jauni tūrisma pakalpojumi;
- Vai tiek pieaug kvalificēta darba spēka pieplūdums, atalgojuma apmērs.

Vispārīgi:

- Vai tiek ņemtas vērā horizontālās prioritātes:
  - Līdzsvarota teritorijas attīstība, vides un pakalpojumu pieejamība,
  - Digitalizācija,
  - Klimata neitralitāte,
  - Inovācijas, viedās tehnoloģijas,
  - Investoru piesaiste un darbavietu radīšana,
  - Kvalificētu cilvēkresursu piesaiste un attīstība,
  - Vides kvalitātes uzlabošana,
  - Teritorijas atpazīstamības veicināšana,
  - Pilsoniskas, aktīvas un atbildīgas sabiedrības veidošana,
  - Ģimenēm draudzīgas vides veidošana, jauniešu un senioru aktivizēšana.

3. Uzraudzības pārskata sagatavošana

Uzraudzības pārskats tiek sagatavots ikgadēji, bet reizi trīs gados tiek sagatavots trīs gadu uzraudzības ziņojums. Uzraudzības process apkopots 3.tabulā.

KATRU GADU (vienlaicīgi ar Krāslavas novada pašvaldības publiskā pārskata izstrādi tiek veikts Attīstības programmas uzraudzības process)	Tiek apkopoti dati par īstenotajām rīcībām (pasākumi/aktivitātes) saskaņā ar Rīcības plānu un Pielikumu
	Tiek apkopoti teritorijas attīstības rādītāju dati (Tabula 1)
	Tiek apkopoti dati par darbību rezultatīvajiem rādītājiem (Tabula 2, Tabula 3)
IKGADĒJAIS ZIŅOJUMS IETVER: (Attīstības programmas analīze)	Veiktās darbības mērķu un uzdevumu sasniegšanas virzienu
	Noteikto darbības rezultātu rādītāju izpildes tendenci
	Informāciju par veiktajiem ieguldījumiem attīstības projektu ieviešanā (Investīciju plānā obligāti iekļaujami projekti, kuru izmaksas pārsniedz minimums 50 000 EUR, pēc izvēles - virs 10 000 EUR)
	Konstatētās novirzes no plānotā un to skaidrojums
	Secinājumi un ieteikumi darbības uzlabošanai ar mērķi pilnībā sasniegt izvirzītos rādītājus
REIZI TRIJOS GADOS (papildus katru gadu veicamajām darbībām uzraudzības procesa laikā tiek veikts)	Tiek veikta novada iedzīvotāju aptauja
	Apkopoti iegūtie politikas rezultātu rādītāji
	Iekļauta informācija par atbilstību Krāslavas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijā (IAS) izvirzītajiem mērķiem
TRĪS GADU UZRAUDZĪBAS ZIŅOJUMS (tiek veikta padziļināta analīze par Attīstības programmas noteiktajiem rādītājiem, ietverot arī politikas rezultātu rādītājus)	Veiktās darbības mērķu un uzdevumu sasniegšanas virziens
	Konstatētās novirzes no plānotā un to skaidrojums
	Izvērtējums par atbilstību Krāslavas novada IAS izvirzītajiem mērķiem
	Secinājumi un ieteikumi darbības uzlabošanai ar mērķi pilnībā sasniegt izvirzītos rādītājus

Priekšlikums attīstības programmas uzraudzības ziņojuma struktūrai norāda vēlamo saturu un apskatāmos jautājumus (Tabula 4.).

Tabula 4. Priekšlikums attīstības programmas uzraudzības ziņojuma struktūrai

Ievads	Ieviešanas izvērtējums	Secinājumi un priekšlikumi
<ul style="list-style-type: none"> Uzraudzības ziņojuma sagatavošanas mērķis; Laika periods, par kādu uzraudzības ziņojums sagatavots; Uzraudzības ziņojuma struktūra un sagatavošanā iesaistītie. 	<ul style="list-style-type: none"> Vispārīgs novada attīstības raksturojums (balstoties uz uzraudzības rādītāju analīzi); Atbilstība ilgtspējīgas attīstības stratēģijā izvirzītajiem mērķiem; Ieviešanas process un sadarbība ar sociālajiem partneriem; Informācija par īstenotajiem projektiem, veiktajām aktivitātēm; Investīciju plāna izvērtējums, kas ietver pārskatu par finanšu izlietojumu un prognozes sasaistē ar pašvaldības budžetu; Rīcības plāna un Investīciju plāna īstenošanas izvērtējums, kas ietver, kā šo plānu īstenošana tiek tuvināta novada ilgtermiņa mērķu sasniegšanai. 	<ul style="list-style-type: none"> Galvenās problēmas un iespējas novada turpmākai attīstībai; Secinājumi par nepieciešamo problēmu risināšanu vai padziļinātu izpēti; Priekšlikumi uzraudzības sistēmas pilnveidošanai; Rekomendācijas Attīstības programmas grozījumiem un/vai aktualizācijai.

4. Attīstības programmas ieviešana

Veiksmīgas Attīstības programmas **ieviešanas priekšnoteikumi** ir:

- Noteikti atbildīgie par attīstības programmas ieviešanu;
- Attīstības programmas realizācija tiek veikta organizēti;
- Attīstības programmas īstenošana notiek saskaņā ar Krāslavas novada pašvaldības ikgadējo budžetu;
- Krāslavas novada pašvaldības dome, to komitejas nodrošina attīstības programmas realizāciju politiskajā līmenī;
- Pašvaldības Attīstības nodaļa vada un koordinē attīstības programmas uzraudzības procesu (regulāri un sistemātiski sekot līdzi dokumenta ieviešanas progresam, uzturot un aktualizējot rādītāju datu bāzi, kā arī sagatavot uzraudzības ziņojumus un pārskatus);
- Uzraudzības procesā iesaistās visas pašvaldību struktūrvienības, iestādes vai institūcijas, kuras Rīcības plānā norādītas kā atbildīgās par aktivitāšu izpildi vai projektu īstenošanu;
- Visas iesaistītās puses katra gada nogalē (vai pēc nepieciešamības) nodrošina informāciju par rīcību izpildi un nepieciešamajiem datiem, kas nepieciešami sekmīgai īstenošanas uzraudzībai.

5. Attīstības programmas aktualizācija

Attīstības programmas darbības termiņš ir līdz 2027. gadam, līdz ar to ir jāparedz tās regulāra aktualizācija. Par nepieciešamību aktualizēt Attīstības programmu tiek lemts, pamatojoties uz uzraudzības ziņojumiem un kārtējam gadam apstiprināto pašvaldības budžetu.

Saskaņā ar 14.10.2014. Ministru kabineta noteikumu Nr.628. Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem 4. punktu, teritorijas attīstības plānošanas dokumentu izstrādei par informatīvu materiālu izmanto **pastāvīgi aktualizējamu pašreizējās situācijas raksturojumu**. Līdz ar to Attīstības programmas un IAS izstrādes vajadzībām sagatavotie pašreizējās situācijas raksturojuma sējuma var tikt aktualizēti pēc vajadzības. Tos papildus ievietošanai pie Attīstības programmas materiāliem Teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēmā (TAPIS), ievieto kā atsevišķu dokumentu (projektu). Pašreizējās situācijas raksturojumu var izmantot citu teritorijas attīstības plānošanas dokumentu izstrādes vajadzībām.

Ja tiek veiktas izmaiņas Attīstības programmas Stratēģiskajā daļā, nepieciešams Krāslavas novada pašvaldības domes lēmums par Attīstības programmas aktualizāciju, kā arī jānodrošina publiskās apspriešanas process (saskaņā ar 14.10.2014. Ministru kabineta noteikumiem Nr.628. Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem).

Ar Krāslavas novada pašvaldības domes lēmumu var tikt aktualizētas atsevišķās Attīstības programmas sadaļas (Rīcības plāns, Investīciju plāns u.c.).

Rīcības plānu un Investīciju plānu aktualizē **ne retāk kā reizi gadā vai pēc nepieciešamības**, saistībā ar pašvaldības budžetu kārtējam gadam. Īstenojot Rīcības plāna un Investīciju plāna aktualizāciju, pašvaldības uzdevums nepieciešamības gadījumā ir veikt **alternatīvu risinājumu analīzi**, nodrošinot to, ka tiek nodrošināta ekonomiski pamatotu un efektīvu risinājumu īstenošana izvirzīto uzdevumu izpildē.

Aktualizēto Rīcības un Investīciju plānu apstiprina ar pašvaldības domes lēmumu un ievieto TAPIS un publisko Valsts vienotajā ģeotelpiskās informācijas portālā (www.geolatvija.lv).